

Vadlīnijas par datu aizsardzības speciālistiem (DAS)

Pieņemtas 2016.gada 13.decembrī

Šī darba grupa tika izveidota saskaņā ar Direktīvas 95/46/EK 29. pantu. Tā ir neatkarīga Eiropas padomdevēja iestāde datu aizsardzības un privātuma jomā. Tās uzdevumi ir aprakstīti Direktīvas 95/46 / EK 30. pantā un Direktīvas 2002/58/EK 15. pantā.

Sekretariātu nodrošina Eiropas Komisijas Tiesiskuma un patērētāju ģenerāldirektorāta C direktorāts (Pamattiesības un likuma varas), B-1049 Briselē, Beļģijā, birojs Nr. MO59 02/27

Mājaslapa: http://ec.europa.eu/justice/data-protection/index_en.htm

DARBA GRUPA PAR PERSONU AIZSARDZĪBU ATTIECĪBĀ UZ PERSONAS DATU APSTRĀDI,

kas izveidota saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 1995. gada 24. oktobra Direktīvu 95/46/EC,

ņemot vērā tās 29. un 30. pantu, ņemot vērā tās Reglamentu,

IR PIENĒMUSI ŠĪS VADLĪNIJAS:

SATURS

1	IEVADS	4
2	DAS IECELŠANA.....	5
	2.1. OBLIGĀTĀ IECELŠANA.....	5
	2.1.1. 'Publiska iestāde vai struktūra'	6
	2.1.2. 'Pamatdarbība'	6
	2.1.3. 'Liels mērogs'	7
	2.1.4. 'Regulāra un sistemātiska novērošana'	8
	2.1.5. 'Īpašas datu kategorijas un datu kategorijas, kas attiecas uz sodāmību un pārkāpumiem'	9
	2.2. APSTRĀDĀTĀJA DAS.....	9
	2.3. 'KATRS UZŅĒMUMS VAR VIEGLI SAZINĀTIES'	10
	2.4. DAS ZINĀŠANU LĪMENIS UN PRASMES.....	10
	2.5. DAS KONTAKTINFORMĀCIJAS PUBLICĒŠANA UN PAZIŅOŠANA.....	11
3	DAS AMATS.....	12
	3.1. DAS IESAISTE VISOS JAUTĀJUMOS ATTIECĪBĀ UZ PERSONAS DATU AIZSARDZĪBU.....	12
	3.2. NEPIECIEŠAMIE RESURSI.....	13
	3.3. NORĀDĪJUMI UN " NEATKARĪGA DARBĪBA"	13
	3.4. ABRĪVOŠANA NO AMATA VAI SANKCIJAS PAR DAS UZDEVUMU VEIKŠANU.....	14
	3.5. INTEREŠU KONFLIKTS.....	14
4	DAS FUNKCIJAS.....	15
	4.1. NOVĒROŠANAS ATBILSTĪBA VĒDAR	15
	4.2. DAS LOMA DATU AIZSARDZĪBAS IETEKMES NOVĒRTĒŠANĀ.....	16
	4.3. UZ RISKU ORIENTĒTA PIEEJA.....	17
	4.4. DAS LOMA DATU UZGLABĀŠANĀ.....	17

1. Ievads

Vispārējā datu aizsardzības regula (turpmāk tekstā - "VDAR"¹), kas stāties spēkā 2018. gada 25. maijā, nodrošinās modernizētu, uz pārskatatbildību balstītu atbilstības regulējumu Eiropas datu aizsardzībā. Datu aizsardzības speciālisti (DAS) būs šī jaunā tiesiskā regulējuma centrā daudzās organizācijās, veicinot atbilstību VDAR noteikumiem.

Saskaņā ar VDAR, pārziņiem un apstrādātājiem ir obligāti jāieceļ DAS.² Tas būs attiecināms uz visām valsts iestādēm un struktūrām (neatkarīgi no tā, kādus datus viņi apstrādā), kā arī citām organizācijām, kuru galvenais uzdevums- sistemātiski uzraudzīt personas visplašākajā mērogā vai apstrādāt liela mēroga īpašas personas datu kategorijas.

Pat tad, ja VDAR netiek īpaši prasīta DAS iecelšana, dažkārt organizācijām var būt lietderīgi brīvprātīgi iecelt DAS. 29. panta datu aizsardzības darba grupa ("29DG") atbalsta šos brīvprātīgos centienus.

DAS jēdziens nav nekas jauns. Kaut arī Direktīva 95/46/ EC³ neparedzēja, ka kāda organizācija iecels DAS, vairāku gadu laikā vairākās dalībvalstīs tomēr ir ieviesta DAS iecelšana.

Pirms VDAR pieņemšanas, 29DG apgalvoja, ka DAS ir pārskatatbildības stūrakmens un, ka DAS iecelšana var veicināt atbilstību un turklāt kļūt par uzņēmumu konkurences priekšrocību.⁴ Papildus atbilstības veicināšanai, ieviešot atbildības instrumentus (piemēram, veicinot vai veicot datu aizsardzības ietekmes novērtējumus un revīzijas), DPO darbojas kā starpnieki starp attiecīgajām ieinteresētajām pusēm (piemēram, uzraudzības iestādes, datu subjekti un organizācijas struktūrvienības).

Drošības datu aizsardzības iestādes nav personīgi atbildīgas par neatbilstību VDAR. VDAR skaidri norāda, ka pārziņim vai apstrādātājam ir pienākums nodrošināt un spēt pierādīt, ka apstrāde notiek saskaņā ar tās noteikumiem (24. panta 1. punkts). Datu aizsardzības atbilstība ir datu pārziņa vai apstrādātāja atbildība.

Pārziņim vai apstrādātājam arī ir izšķiroša nozīme DAS uzdevumu efektīvas izpildes nodrošināšanā. DAS iecelšana ir pirmais solis, taču DAS ir arī jāpiešķir pietiekama autonomija un resursi, lai efektīvi veiktu savus uzdevumus.

¹- Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un Direktīvas 95/46 / EC atcelšanu (Vispārējā datu aizsardzības regula), (OV L 119, 4.2.2016.).

²- DAS iecelšana amatā ir obligāta arī kompetentajām iestādēm saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2016/680 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes iestādēm noziedzīgu nodarījumu novēršanas, izmeklēšanas, atklāšanas vai kriminālvajāšanas vai kriminālsodu izpildes nolūkos un par šādu datu brīvu apriti 32. pantu un Padomes Pamatlēmuma 2008/977 /JHA atcelšanu (OV L 119, 4.2016. , 89.-91. lpp.), un valstu īstenošanas tiesību akti. Kaut arī šajās vadlīnijās galvenā uzmanība ir pievērsta DAS saskaņā ar VDAR, vadlīnijas attiecas arī uz DAS saskaņā ar Direktīvu 2016/680, ņemot vērā to līdzīgos noteikumus.

³- Eiropas Parlamenta un Padomes 1995. gada 24. oktobra Direktīva 95/46 / EC par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti (OV L 281, 23.11.1995., 1. lpp.). 31).

⁴-http://ec.europa.eu/justice/data-protection/article-29/documentation/other-document/files/2015/20150617_appendix_core_issues_plenary_en.pdf

VDAR atzīst DAS par galveno dalībnieku jaunajā datu pārvaldības sistēmā un nosaka viņa vai viņas iecelšanu amatā, nostāju un uzdevumus. Šo vadlīniju mērķis ir precizēt attiecīgos noteikumus VDAR, lai palīdzētu pārziņiem un apstrādātājiem ne tikai ievērot tiesību aktus, bet arī palīdzēt pildīt DAS lomu. Vadlīnijās ir arī paraugprakses ieteikumi, kas radās dažu ES dalībvalstu pieredzes uzkrāšanas rezultātā. 29. Darba grupa uzraudzīs šo vadlīniju īstenošanu un vajadzības gadījumā tās papildinās ar sīkāku informāciju.

2 DAS iecelšana

2.1. Obligātā iecelšana

VDAR 37. panta 1. punktā noteikta DAS iecelšana trīs īpašos gadījumos⁵:

- a) ja apstrādi veic valsts iestāde vai struktūra⁶;
- b) ja datu pārziņa vai apstrādātāja pamatdarbība sastāv no apstrādes darbībām, kas prasa liela mēroga regulāru un sistemātisku datu subjektu uzraudzību; vai
- c) ja personas datu pārziņa vai apstrādātāja pamatdarbība ir plaša mēroga datu⁷ vai⁸ personas datu īpašu kategoriju apstrāde, kas saistīta ar kriminālsodiem un nodarījumiem.⁹

Turpmākajās apakšnodaļās 29DG sniedz norādes attiecībā uz kritērijiem un terminoloģiju, kas izmantota 37. panta 1. punktā.

Kaut gan ir skaidrs, ka organizācijai nav jāieceļ DAS, 29DG iesaka, lai pārziņi un apstrādātāji dokumentē iekšējo veikto analīzi, lai izvērtētu DAS iecelšanu vai neiecēšanu, un varētu pierādīt, ka attiecīgie faktori ir pienācīgi ņemti vērā.¹⁰

Ja organizācija ieceļ DAS pēc brīvprātības principa, tās pašas prasības, kas noteiktas 37. līdz 39. pantā būs attiecināmas uz viņa vai viņas iecelšanu, amatu un uzdevumiem tāpat, ja iecelšana būtu obligāta.

Tas neliedz organizācijai, kura nevēlas iecelt DAS brīvprātīgi un, kurai nav juridiskas prasības iecelt DAS, tomēr pieņemt darbā personālu vai ārējos konsultantus, nosakot viņiem uzdevumus, kas saistīti ar personas datu aizsardzību. Šajā gadījumā ir svarīgi nodrošināt, lai nebūtu domstarpības saistībā ar viņu nosaukumu, statusu, amatu un uzdevumiem. Tādēļ jābūt skaidri pateiktam visos uzņēmuma paziņojumos, kā arī datu aizsardzības iestādēm, datu subjektiem un plašai sabiedrībai, ka šī persona vai

⁵-Ņemiet vērā, ka saskaņā ar 37. panta 4. punktu, Savienības vai dalībvalstu tiesību aktos var būt noteikta prasība iecelt DAS arī citos gadījumos.

⁶-Izņemot tiesas, kas īsteno savu tiesu varu.

⁷-Saskaņā ar 9. pantu tie ietver personas datus, kas atklāj rasi vai etnisko izcelsmi, politiskos uzskatus, reliģiskos vai filozofiskos uzskatus vai dalību arodbiedrībās, kā arī ģenētisko datu apstrādi, biometriskos datus, lai savā unikālā veidā identificētu fizisku personu, datus par veselību vai datus par fiziskas personas seksuālo dzīvi vai seksuālo orientāciju.

⁸-37. panta 1. punkta c) apakšpunktā lieto vārdu "un". Lai iegūtu skaidrojumus par "vai" izmantošanu "un" vietā, skatiet tālāk 2.1.5. sadaļu

⁹-10. pants.

¹⁰-Sk. 24. panta 1. punktu.

konsultants nav "DAS".¹¹

2.1.1. PUBLISKA IESTĀDE VAI STRUKTŪRA

VDAR nenosaka, ko sevī ietver "valsts iestāde vai organizācija". 29. darba grupa uzskata, ka šāds jēdziens jānosaka nacionālajā likumdošanā. Attiecīgi valsts iestādes un struktūras ietver valsts, reģionālās un vietējās varas iestādes, taču saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem¹², jēdziens parasti ietver arī vairākas citas publisko tiesību subjektu grupas. Šādos gadījumos DAS iecelšana ir obligāta.

Var izpildīt uzdevumu sabiedrības interesēs, kuru var īstenot ne tikai valsts iestādes¹³ vai struktūras, bet arī citas fiziskas vai juridiskas personas, ko reglamentē valsts vai privātās tiesības tādās nozarēs kā, piemēram, saskaņā ar katras dalībvalsts tiesību aktiem, sabiedriskā transporta pakalpojumi, ūdensapgāde un energoapgāde, ceļu infrastruktūra, sabiedriskā apraide, valsts mājokļi vai reglamentētās profesijas.

Šādos gadījumos datu subjekti var būt ļoti līdzīgā situācijā, kad to datus apstrādā valsts iestāde vai struktūra. Jo īpaši datus var apstrādāt līdzīgiem mērķiem, un privātpersonām bieži vien ir maz vai nav izvēles iespēju, vai un kā viņu personas dati būs apstrādāti un vai nepieciešama papildu aizsardzība, ko rada DAS iecelšana.

Lai gan šādos gadījumos nav noteikts pienākums, 29DG kā labu praksi iesaka:

- privātām organizācijām, kas veic valsts uzdevumus vai īsteno valsts varu, iecelt DAS un, ka
- šādai DAS darbībai vajadzētu attiekties arī uz visām veiktajām apstrādes darbībām, tostarp tām, kas nav saistītas ar publiskā uzdevuma veikšanu vai oficiālu pienākumu izpildi (piemēram, darbinieku datu bāzes pārvaldība).

2.1.2. PAMATDARBĪBA

VDAR 37. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktā ir atsauce uz "pārziņa vai apstrādātāja galvenajām darbībām". 97. apsvērumā ir norādīts, ka personas datu pārziņa pamatdarbība attiecas uz "galvenajām darbībām, un tās nav saistītas ar personas datu apstrādi kā palīgdarbības". "Galvenās darbības" var uzskatīt par pamatdarbībām, kas vajadzīgas, lai sasniegtu pārziņa vai apstrādātāja mērķus.

Tomēr "pamatdarbība" nevajadzētu interpretēt kā tādu, kas izslēdz darbības, kurās datu apstrāde ir pārziņa vai apstrādātāja darbības neatņemama sastāvdaļa. Piemēram, slimnīcas pamatdarbība ir nodrošināt veselības aprūpi. Tomēr slimnīca nevarēja droši un efektīvi nodrošināt veselības aprūpi, neapspriežot veselības datus, piemēram, pacientu veselības datus. Tādēļ šo datu apstrāde būtu jāuzskata par vienu no jebkuras slimnīcas galvenajām darbībām, un tādēļ slimnīcām ir jāieceļ DPO.

¹¹- Tas attiecas arī uz Privātuma biroja vadītāju (PBV) vai citiem privātuma speciālistiem, kas jau šobrīd darbojas dažos uzņēmumos, kuri, iespējams, ne vienmēr ievēro VDAR kritērijus, piemēram, attiecībā uz pieejamiem resursiem vai neatkarības garantijām, un tādēļ nevar tos uzskatīt un klasificēt kā DAS.

¹²-Sk., piem., Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 17. novembra Direktīvas 2003/98 / EC par valsts sektora informācijas atkalizmantošanu 2. panta 1. un 2. punktā definēto jēdzienu "publiskā sektora struktūra" un "publisko tiesību subjekts" (OV L 345, 31.12.2003., 90. lpp.).

¹³-6. panta 1. punkta e) apakšpunktu.

Vēl viens piemērs, privāta apsardzes firma veic vairāku privātu iepirkšanās centru un sabiedrisko telpu uzraudzību. Uzraudzība ir uzņēmuma pamatdarbība, kas savukārt ir nesaraujami saistīta ar personas datu apstrādi. Tādēļ šim uzņēmumam ir jāieceļ arī DAS.

No otras puses, visas organizācijas veic noteiktas darbības, piemēram, izmaksājot algu saviem darbiniekiem vai veicot standarta IT atbalsta pasākumus. Tās ir nepieciešamās atbalsta funkcijas organizācijas galvenās vai pamatdarbības veikšanai. Lai gan šīs darbības ir nepieciešamas vai būtiskas, tās parasti tiek uzskatītas par palīgfunkcijām, nevis pamatdarbībām.

2.1.3. LIELS MĒROGS

37. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktā noteikts, ka personas datu apstrādi veic lielā mērogā, lai izraisītu DAS iecelšanu. VDAR nenosaka, kas ir liels mērogs, lai gan 91. apsvērums sniedz dažus norādījumus.¹⁴

Patiešām, nav iespējams precīzi norādīt skaitli par apstrādāto datu apjomu vai attiecīgo personu skaitu, kas būtu piemērojams visās situācijās. Tomēr tas neizslēdz iespēju, ka laika gaitā var attīstīties standarta prakse, objektīvi un kvantitatīvi nosakot to, kas ir "liels mērogs" attiecībā uz dažiem kopīgiem apstrādes darbības veidiem. 29DG arī plāno sniegt savu pienesumu šajā attīstībā, daloties un popularizējot attiecīgās robežvērtības, lai ieceltu amatā DAS.

Jebkurā gadījumā, lai noteiktu vai apstrāde notiek lielā mērogā, 29DG iesaka īpaši ņemt vērā šādus faktorus:

- Attiecīgo datu subjektu skaitu - vai kā konkrēts skaits vai proporcionāli iedzīvotāju skaitam
- datu apstrādes apjoms un / vai dažādu datu vienību, ko apstrādā, diapazons
- datu apstrādes darbības ilgums vai pastāvīgums
- apstrādes darbības ģeogrāfiskais apmērs

Lielā mēroga apstrādes piemēri ir šādi:

- pacienta datu apstrāde slimnīcā kā uzņēmējdarbības veids
- personu, kuras izmanto pilsētas sabiedrisko transportu, pārvietošanās datu apstrāde (piemēram, izsekošana ar braukšanas kartēm)
- starptautiskas ātrās ēdināšanas ķēžu klientu faktiskās ģeogrāfiskās atrašanās vietas datu apstrāde statistikas vajadzībām, ko veic šo pakalpojumu sniegšanas speciālists

¹⁴- Saskaņā ar apsvērumu " *plaša mēroga apstrādes darbībām, kuru mērķis ir apstrādāt ievērojamu personas datu apjomu reģionālā, valsts vai starpvalstu līmenī un kuras var ietekmēt lielu datu subjektu skaitu un kuras var izraisīt augstu risku*", būtu jāietver. No otras puses, apsvērumā īpaši ir noteikts, ka " *Personas datu apstrāde nebūtu jāuzskata par apstrādi plašā mērogā, ja tā ir pacientu vai klientu personas datu apstrāde, ko veic konkrēts ārsts, veselības aprūpes speciālists vai advokāts. Šādos gadījumos novērtējumam par ietekmi uz datu aizsardzību nevajadzētu būt obligātam.*" Ir jāņem vērā, ka, apsvērumā piemēri sniegti skalas galējībās (konkrēta ārsta veikta apstrāde pret visas valsts vai Eiropas mēroga datu apstrādi); starp šīm galējībām ir liela pelēka zona. Turklāt jāpatur prātā, ka šis apsvērums attiecas uz datu aizsardzības ietekmes novērtējumiem. Tas nozīmē, ka daži elementi var būt specifiski šim kontekstam, un tie nav obligāti piemērojami tieši tādā pašā veidā attiecībā uz DAS iecelšanu.

- klientu datu apstrāde kā uzņēmējdarbības veids, ko veic apdrošināšanas sabiedrība vai banka
- personas datu apstrāde meklētājprogrammas paradumorientētai reklāmai
- datu apstrāde (saturs, transports, atrašanās vieta) pa tālruni vai caur interneta pakalpojumu sniedzējiem

Piemēri, kas nav liela mēroga apstrāde, ir šādi:

- pacienta datu apstrāde, ko veic personas ārsts
- personas datu apstrāde saistībā ar kriminālsodiem un nodarījumiem, ko veic personas advokāts.

2.1.4. REGULĀRA UN SISTEMĀTISKA NOVĒROŠANA

VDAR nav definēts datu subjektu regulāras un sistemātiskas novērošanas jēdziens, taču "datu subjektu uzvedības novērošanas" jēdziens ir minēts 24. apsvērumā¹⁵, un tas skaidri ietver visus izsekošanas un profilēšanas veidus internetā, tostarp paradumorientētas reklāmas nolūkos.

Tomēr novērošanas jēdziens nav saistīts tikai ar tiešsaistes vidi, un tiešsaistes izsekošana būtu jāuzskata par vienu datu subjektu uzvedības novērošanas piemēriem.¹⁶

29DG interpretē "regulāri" vienā vai vairākās nozīmēs:

- Pastāvīgi vai notiek konkrētos intervālos noteiktā laika periodā
- Atkārtojas vai atkārtojas noteiktā laikā
- Notiek pastāvīgi vai periodiski

29DG interpretē "sistemātiski" vienā vai vairākās nozīmēs:

- Notiek saskaņā ar sistēmu
- Iepriekš organizēta, organizēta vai metodiska
- Notiek kā daļa no vispārējā datu vākšanas plāna
- Veikts kā daļa no stratēģijas

Piemēri: telekomunikāciju tīkla vadīšana; telekomunikāciju pakalpojumu sniegšana; novirzīšana uz e-pastu; profilu veidošana un vērtēšana riska novērtējuma nolūkos (piem., kredītpunktu vērtēšanai, apdrošināšanas prēmiju noteikšanai, krāpšanas novēršanai, naudas atmazgāšanas atklāšanai); atrašanās vietas izsekošana, piemēram, izmantojot mobilās lietotnes; lojalitātes programmas; paradumorientēta reklāma; labsajūtas, fitnesa un veselības datu uzraudzība ar valkājamām ierīcēm; novērošanas

¹⁵- "Lai noteiktu, vai datu apstrādes darbību var uzskatīt par datu subjektu uzvedības novērošanu, jāpārlicinās, vai internetā tiek izsekotas fiziskas personas, tostarp iespējamā personas datu apstrādes paņēmieni izmantošana, kas ietver fiziskas personas profilēšanu, galvenokārt tādēļ, lai pieņemtu lēmumus par personu, vai, lai analizētu vai prognozētu viņa vai viņas personīgās vēlmes, uzvedību un attieksmi."

¹⁶ Ņemiet vērā, ka 24. apsvērumā galvenā uzmanība ir vērsta uz VDAR eksteritoriālo piemērošanu. Turklāt pastāv arī atšķirība starp jēdzienu "viņu uzvedības novērošana" (3. panta 2. punkta b) apakšpunkts) un "datu subjektu regulāra un sistemātiska novērošana" (37. panta 1. punkta b) apakšpunkts), kuru tādējādi varētu uzskatīt par atšķirīgiem jēdzieniem.

kameras; savienotas ierīces, piem., viedie skaitītāji, viedās automašīnas, mājas automatizācija u.c.

2.1.5. ĪPAŠAS DATU KATEGORIJAS UN DATU KATEGORIJAS, KAS ATTIECAS UZ SODĀMĪBU UN PĀRKĀPUMIEM

37. panta 1. punkta c) apakšpunkts attiecas uz īpašas datu kategoriju apstrādi saskaņā ar 9. pantu, un personas datiem, kas attiecas uz 10. pantā minēto sodāmību un pārkāpumiem. Lai gan noteikumos izmanto vārdu "un", nav politiska iemesla, lai abi kritēriji tiktu piemēroti vienlaikus. Tādēļ teksts jālasa kā "vai".

2.2. Apstrādātāja DAS

37. pants attiecībā uz DAS iecelšanu attiecināms uz abiem- pārziņiem¹⁷ un apstrādātājiem¹⁸. Atkarībā no tā, kurš atbildīs obligātās iecelšanas kritērijiem, dažos gadījumos tikai pārzinim vai tikai apstrādātājam, citos gadījumos gan datu pārzinim, gan tā apstrādātājam ir jānozīmē DAS (kurš pēc tam sadarbotos ar abiem).

Ir svarīgi uzsvērt, ka pat tad, ja datu pārzinis atbilst obligāto kritēriju prasībām, tā apstrādātājam nav obligāti jāieceļ DAS. Tomēr tā var būt laba prakse.

Piemēri:

- Neliels ģimenes uzņēmums, kas nodarbojas ar sadzīves tehnikas izplatīšanu vienā pilsētā, izmanto tāda apstrādātāja pakalpojumus, kura pamatdarbība ir nodrošināt vietnes analīzes pakalpojumus un mērķtiecīgu reklāmu un mārketingu. Ģimenes uzņēmuma darbība un tās klienti nerada "liela mēroga" datu apstrādi, ņemot vērā nelielo klientu skaitu un relatīvi ierobežotās darbības. Tomēr apstrādātāja darbības, kam ir daudz klientu, piemēram, šis mazais uzņēmums, kopā veic plaša mēroga apstrādi. Tāpēc apstrādātājam ir jāieceļ DAS saskaņā ar 37. panta 1. punkta b) apakšpunktu. Tajā pašā laikā pašam ģimenes uzņēmumam nav pienākums iecelt DAS.

- Vidēja izmēra flīžu ražošanas uzņēmumam ir noslēgts apakšuzņēmuma līgums ar ārējo apstrādātāju par arodveselības pakalpojumiem, kuram ir liels līdzīgu klientu skaits. Apstrādātājs ieceļ DAS saskaņā ar 37. panta 1. punkta c) apakšpunktu, ja apstrāde notiek plaša mērogā. Tomēr ražotājam ne vienmēr ir pienākums iecelt DAS.

Labas prakses nolūkos 29DG iesaka apstrādātāja izraudzītajam DAS arī pārraudzīt apstrādātāja organizācijas veiktās darbības, kad pilda savus pienākumus kā datu pārzinis (piemēram, HR, IT, loģistika).

¹⁷- Pārzinis ir definēts 4. panta 7. punktā kā persona vai struktūra, kas nosaka apstrādes nolūkus un līdzekļus.

¹⁸-Apstrādātājs ir definēts 4. panta 8. punktā kā persona vai iestāde, kura pārziņa vārdā apstrādā personas datus.

2.3. ‘ Katrs uzņēmums var viegli sazināties’

37. pants (2) ļauj uzņēmumu grupai iecelt vienu DAS ar nosacījumu, ka "katrs uzņēmums var viegli sazināties ar viņu". Pieejamības jēdziens attiecas uz DAS uzdevumiem būt par kontaktpersonu ne tikai attiecībā ar datu subjektiem¹⁹, uzraudzības iestādi²⁰, bet arī organizācijas iekšienē, ņemot vērā, ka viens no DAS uzdevumiem ir "informēt un konsultēt pārzini vai apstrādātāju un darbiniekus, kuri veic apstrādi, par viņu pienākumiem saskaņā ar šo regulu"²¹.

Lai nodrošinātu, ka DAS ir kā iekšēji, tā ārēji pieejams, ir svarīgi, lai viņa kontaktinformācija ir pieejama saskaņā ar Eiropas VDAR prasībām²².

Viņam vai viņai jābūt spējīgai efektīvi sazināties ar datu subjektiem²³ un sadarboties²⁴ ar iesaistītajām uzraudzības iestādēm. Tas arī nozīmē, ka šim paziņojumam jānotiek valodā vai valodās, ko izmanto uzraudzības iestādes un attiecīgie datu subjekti.

Saskaņā ar 37. panta 3. punktu vairākām valsts iestādēm vai struktūrām var noteikt vienu DAS, ņemot vērā to organizatorisko struktūru un lielumu. Attiecībā uz resursiem un komunikāciju piemēro tos pašus apsvērumus. Ņemot vērā, ka DAS ir atbildīgs par dažādiem uzdevumiem, datu pārzinim ir jānodrošina, ka kopējais DAS var veikt uzdevumus efektīvi, neskatoties uz to, ka tas ir atbildīgs par vairākām valsts iestādēm un struktūrām.

Lai nodrošinātu datu subjektu sazināšanos ar DAS, ir būtiski nodrošināt datu aizsardzības speciālista pieejamību (neatkarīgi no tā, vai viņš fiziski atrodas tajās pašās telpās, kur atrodas darbinieki, vai pieejams pa tālruni vai citiem drošiem saziņas līdzekļiem). DAS saskaņā ar Savienības vai dalībvalstu tiesību aktiem (38. panta 5. punkts) ir saistoša slepenība vai konfidencialitāte attiecībā uz viņa vai viņas pienākumu izpildi. Tomēr slepenības / konfidencialitātes pienākums neaizliedz DAS sazināties un lūgt padomu uzraudzības iestādei.

2.4. DAS zināšanu līmenis un prasmes

37. panta 5. punktā noteikts, ka DAS "ieceļ, pamatojoties uz viņa profesionālo kvalifikāciju, jo īpaši speciālām zināšanām datu aizsardzības tiesību un prakses jomā un spēju pildīt 39. pantā minētos uzdevumus." 97. apsvērumā ir noteikts, ka vajadzīgo eksperta zināšanu līmeni jānosaka saskaņā ar veiktajām datu apstrādes darbībām un aizsardzību, kas nepieciešama personas datu apstrādei.

¹⁹-38. panta 4. punkts: "Datu subjekti var vērsties pie datu aizsardzības speciālista visos jautājumos, kas saistīti ar viņu personas datu apstrādi un šajā regulā paredzēto tiesību īstenošanu".

²⁰-39. panta 1. punkta e) apakšpunkts: "būt par uzraudzības iestādes kontaktpunktu jautājumos, kas saistīti ar apstrādi, tostarp 36. pantā minēto iepriekšējo apspriešanos, un attiecīgā gadījumā konsultēt par jebkuru citu jautājumu".

²¹-39. panta 1. punkta a) apakšpunkts.

²²-Sk. arī 2.5. sadaļu zemāk.

²³-12. panta 1. punkts: "Pārzinis veic atbilstošus pasākumus, lai kodolīgā, pārredzamā, saprotamā un viegli pieejamā veidā, izmantojot skaidru un vienkāršu valodu, datu subjektam sniegtu visu 13. un 14. pantā minēto informāciju un nodrošinātu visu 15.–22. pantā un 34. pantā minēto saziņu attiecībā uz apstrādi, jo īpaši attiecībā uz visu informāciju, kas konkrēti paredzēta bērnam."

²⁴-39. panta 1. punkta d) apakšpunkts: "Sadarboties ar uzraudzības iestādi".

• Zināšanu līmenis

Nepieciešamais zināšanu līmenis nav stingri definēts, bet tam jābūt samērīgam ar organizācijas apstrādājamo datu sensitīvismu, sarežģītību un apjomu. Piemēram, ja datu apstrādes darbība ir īpaši sarežģīta, vai ja ir iesaistīti daudzi sensitīvi dati, DAS var būt vajadzīgs lielāks zināšanu līmenis un atbalsts. Ir atšķirība, vai organizācija sistemātiski pārsūta personas datus ārpus Eiropas Savienības, vai arī šie pārsūtīšanas gadījumi ir neregulāri. Tāpēc DAS būtu jāizvēlas uzmanīgi, ņemot vērā tos datu aizsardzības jautājumus, kas var rasties organizācijā.

• Profesionālās īpašības

Kaut arī 37. panta 5. punktā nav precizētas profesionālās īpašības, kas būtu jāņem vērā, ieceļot DAS, tas ir būtisks elements, ka DAS ir jāpārzina valsts un Eiropas datu aizsardzības tiesību akti un prakse, kā arī jābūt dziļākai izpratnei par VDAR. Tas būtu lietderīgi, ja uzraudzības iestādes veicinātu pienācīgu un regulāru DAS apmācību.

Lietderīgas ir pārziņa zināšanas par uzņēmējdarbības nozari un organizāciju. DAS jābūt arī pietiekamai izpratnei par veiktajām apstrādes darbībām, kā arī par datu pārziņa informācijas sistēmām, datu drošību un datu aizsardzību.

Attiecībā uz valsts iestādi vai organizāciju, DAS arī vajadzētu būt pamatīgākām zināšanām par organizācijas administratīvajiem noteikumiem un procedūrām.

• Spēja izpildīt savus uzdevumus

Spēja izpildīt DAS uzdevumus būtu jāinterpretē tā, ka tie attiecas gan uz viņu personīgajām īpašībām un zināšanām, gan arī uz viņu statusu organizācijā. Personiskās īpašības ietver, piemēram, integritāti un augstu profesionālo ētiku; DAS galvenā uzmanība būtu jāpievērš tam, lai nodrošinātu atbilstību VDAR. DAS ir galvenā loma organizācijas datu aizsardzības kultūras veicināšanā, un viņš palīdz īstenot būtiskus VDAR elementus, piemēram, datu apstrādes principus²⁵, datu subjektu tiesības²⁶, integrēto datu aizsardzību un datu aizsardzību pēc noklusējuma²⁷, apstrādes darbību reģistrus²⁸, apstrādes drošību²⁹, paziņošanu un informēšanu par datu pārkāpumiem³⁰.

• DAS saskaņā ar pakalpojuma līgumu

DAS funkciju var īstenot arī pamatojoties uz pakalpojuma līgumu, kas noslēgts ar personu vai organizāciju ārpus pārziņa/apstrādātāja organizācijas. Pēdējā gadījumā ir svarīgi, lai ikviens organizācijas loceklis, kas pilda DAS funkcijas, atbilstu visām attiecīgajām VDAR 4. panta prasībām (piemēram, ir svarīgi, lai nevienam nebūtu interešu konflikts). Vienlīdz svarīgi ir arī tas, lai katru dalībnieku aizsargātu VDAR noteikumi (piemēram, lai nebūtu negodīga līguma par pakalpojumu izbeigšana saistībā ar DAS darbību, neviena, kas veic DAS uzdevumus organizācijā, negodīga atlaišana.

²⁵-II.sadaļa

²⁶-III.sadaļa

²⁷-25.pants

²⁸-30.pants

²⁹-32.pants

³⁰-33. un 34.pants

Tajā pašā laikā individuālās prasmes un stiprās puses var apvienot tā, lai vairākas personas, kas strādā komandā, varētu efektīvāk apkalpot savus klientus.

Juridiskās skaidrības un labas organizācijas labad ieteicams precīzi sadalīt uzdevumus DAS komandā un katram klientam noteikt vienu “vadošo” kontaktpersonu un atbildīgo personu. Kopumā būtu lietderīgi atspoguļot arī šos punktus pakalpojumu līgumā.

2.5. DAS kontaktinformācijas publicēšana un paziņošana

VDAR 37. panta 7. punktā noteikts, ka datu pārzinim vai apstrādātājam:

- jāpublicē DAS kontaktinformācija, un
- jāpaziņo kontaktinformācija attiecīgajām uzraudzības iestādēm.

Šo prasību mērķis ir nodrošināt to, lai datu subjekti (gan organizācijas iekšienē, gan ārpus tās) un uzraudzības iestādes var viegli, tieši un konfidenciali sazināties ar DAS, nesazinoties ar citu organizācijas nodaļu.

DAS kontaktinformācijā jāiekļauj informācija, kas ļauj datu subjektiem un uzraudzības iestādēm viegli piekļūt DAS (pasta adrese, speciālais tālruna numurs un e-pasta adrese). Vajadzības gadījumā saziņai ar sabiedrību var nodrošināt arī citus saziņas līdzekļus, piemēram, īpašu palīdzības līniju vai īpašu kontaktinformāciju, kas ievietota DAS organizācijas tīmekļa vietnē.

37. panta 7. punktā nav noteikts, ka publicētajā kontaktinformācijā jāiekļauj DAS vārds. Lai gan tā varētu būt laba prakse, datu pārzinim un DAS ir jānosaka, vai konkrētajos apstākļos tas ir vajadzīgs vai noderīgs.

Labas prakses labad, 29DG iesaka organizācijai sniegt uzraudzības iestādei un darbiniekiem informāciju par DAS vārdu un viņa kontaktinformāciju. Piemēram, DAS vārds un kontaktinformācija var tikt publicēta organizācijas iekšējā tīklā, iekšējā tālrunu katalogā un organizācijas kartēs.

3 DAS amats

3.1. DAS iesaiste visos jautājumos attiecībā uz personas datu aizsardzību

VDAR 38. pants paredz, ka datu pārzinis un apstrādātājs nodrošina, ka DAS *"tiek pienācīgi un laikus iesaistīts visos jautājumos saistībā ar personas datu aizsardzību."*

Ir būtiski, lai DAS tiktu iesaistīts pēc iespējas ātrāk visos jautājumos, kas saistīti ar datu aizsardzību. Saistībā ar datu aizsardzības ietekmes novērtējumiem VDAR skaidri paredz DAS ātru iesaisti, un norāda, ka datu pārzinis, veicot šādus ietekmes novērtējumus, lūdz padomu no datu aizsardzības speciālista.³² Nodrošinot to, ka DAS jau no paša sākuma ir informēts un ar to konsultējas, atvieglos atbilstību VDAR, nodrošinās konfidencialitāti saskaņā ar integrēto datu aizsardzības pieeju, un tādēļ tai

³¹- Jāatzīmē, ka 33. panta 3. punkta b) apakšpunktā, kas raksturo informāciju, kas uzraudzības iestādei un datu subjektiem jāsniedz personas datu aizsardzības pārkāpuma gadījumā, atšķirībā no 37. panta 7. punkta skaidri prasa arī DAS vārdu (un ne tikai kontaktinformāciju).

³²-35.panta 2.punkts.

jābūt organizācijas vadīšanas standarta procedūrai. Turklāt ir svarīgi, lai DAS tiktu uzskatīts par organizācijas sarunu partneri, un, ka viņš vai viņa ir daļa no attiecīgajām darba grupām, kas nodarbojas ar datu apstrādes jautājumiem organizācijā.

Tādēļ organizācijai jānodrošina, piemēram, ka:

- DAS ir regulāri uzaicināts piedalīties augstākās un vidējās vadības sanāksmēs.
- Viņa vai viņas klātbūtne ir ieteicama gadījumos, kad tiek pieņemti lēmumi par datu aizsardzības aspektiem. Visa attiecīgā informācija ir jāiesniedz DAS savlaicīgi, lai ļautu viņam sagatavot atbilstošu padomu.
- Vienmēr jāņem vērā DAS viedoklis. Ja rodas domstarpības, 29DG iesaka kā labu praksi, dokumentēt iemeslus, kādēļ DAS viedoklis nav ņemts vērā.
- Pēc datu aizsardzības pārkāpuma vai cita incidenta nekavējoties ir jāapspriežas ar DAS.

Attiecīgā gadījumā datu pārzinis vai apstrādātājs varētu izstrādāt datu aizsardzības vadlīnijas vai programmas, kurās aprakstīts, kādos gadījumos ir jākonsultējas ar DAS.

3.2. Nepieciešamie resursi

VDAR 38. panta 2. punkts nosaka, ka organizācija atbalsta savu DAS "nodrošinot resursus, kas nepieciešami, lai veiktu minētos uzdevumus, un nodrošinot piekļuvi personas datiem un apstrādes darbībām, un lai viņš uzturētu speciālās zināšanas." Jo īpaši jāņem vērā sekojošās lietas:

- Aktīvs augstākās vadības atbalsts DAS (piemēram, valdes līmenī).
- Pietiekams laiks DAS, lai pildītu savus pienākumus. Tas ir īpaši svarīgi, ja DAS tiek iecelts uz nepilnu darba laiku, vai, ja darbinieks papildus citiem pienākumiem veic datu aizsardzību. Pretējā gadījumā konfliktējošas prioritātes varētu novest pie DAS pienākumu neievērošanas. Ir sevišķi svarīgi, lai pietiekami daudz laika tiktu veltīts DAS uzdevumu izpildei. Laba prakse ir noteikt procentuālu laika daļu DAS funkciju izpildei, ja tā nav pilna slodze. Tāpat ir laba prakse noteikt laiku, kas vajadzīgs, lai veiktu funkciju, pienācīgu DAS pienākumiem prioritāti un izstrādāt DAS (vai organizācijai) darba plānu.
- Atbilstošs atbalsts attiecībā uz finanšu resursiem, infrastruktūru (telpām, iekārtām, ierīcēm) un darbiniekiem, ja tas ir nepieciešams.
- Oficiāls paziņojums visam personālam par DAS iecelšanu, lai nodrošinātu, ka organizācijā ir zināms, ka ir DAS un kāda ir viņa funkcija.
- Nepieciešama piekļuve citiem pakalpojumiem, piemēram, cilvēkresursiem, tiesiskajai aizsardzībai, informācijas tehnoloģijām, drošībai utt., lai DAS varētu saņemt būtisku atbalstu, resursus un informāciju no šiem citiem dienestiem.
- Nepārtraukta apmācība. DAS vajadzētu būt iespējai atjaunināt informāciju par datu aizsardzības jomas attīstību. Tā mērķis būtu pastāvīga DAS zināšanu līmeņa paaugstināšana un būtu jānodrošina piedalīties mācībuursos par datu aizsardzību un citiem profesionālās pilnveides jautājumiem, piemēram, dalību privātuma forumos, praktiskos semināros, u.t.t.
- Ņemot vērā organizācijas lielumu un struktūru, var būt nepieciešams izveidot DAS grupu (DAS un viņa/viņas personāls). Šādos gadījumos būtu skaidri jānosaka grupas iekšējā struktūra un katra tās dalībnieka uzdevumi un pienākumi. Tāpat arī tad, ja ārpalpojumu sniedzējs pilda DAS funkciju,

personāls, kas strādā šajā uzņēmumā, var efektīvi pildīt DAS uzdevumus kā komanda, par ko atbild klientam izraudzīta vadošā kontaktpersona.

Kopumā, jo sarežģītākas un/vai sensitīvākas ir apstrādes darbības, jo vairāk līdzekļu jāpiešķir DAS. Datu aizsardzības funkcijai jābūt efektīvai un tai jābūt pietiekami labiem resursiem saistībā ar veikto datu apstrādi.

3.3. Norādījumi un “ neatkarīga darbība”

38. panta 3. punkts nosaka dažas pamata garantijas, lai palīdzētu nodrošināt, ka DAS organizācijā spēj pildīt savus uzdevumus ar pietiekamu autonomijas pakāpi. Pārziņiem / apstrādātājiem jo īpaši jānodrošina, lai DAS *"nesaņem nekādus norādījumus attiecībā uz [viņa vai viņas] uzdevumu veikšanu."*⁹⁷. apsvērumā teikts, ka DAS, *“ neatkarīgi no tā, vai pārzinis ir to darba devējs, būtu jāspēj neatkarīgi pildīt savus pienākumus un uzdevumus"*.

Tas nozīmē, ka, pildot savus uzdevumus saskaņā ar 39. pantu, personas datu aizsardzības iestādēm nevajadzētu norādīt, kā rīkoties, piemēram, kāds rezultāts būtu jāsasniedz, kā izskatīt sūdzību vai konsultēties ar uzraudzības iestādi. Turklāt viņiem nevajadzētu uzdot lasīt noteiktu viedokli par jautājumu, kas saistīts ar datu aizsardzības tiesību aktiem, piemēram, konkrētu tiesību aktu interpretāciju.

DAS autonomija tomēr nenozīmē, ka viņam ir lēmuma pieņemšanas pilnvaras, kas pārsniedz 39. panta noteiktos pienākumus.

Pārzinis vai apstrādātājs joprojām ir atbildīgs par datu aizsardzības tiesību aktu ievērošanu, un viņiem jāspēj pierādīt atbilstību.³³ Ja datu pārzinis vai apstrādātājs pieņem lēmumus, kas ir pretrunā ar VDAR un DAS ieteikumiem, DAS būtu jādod iespēja izdarīt tā, lai viņa vai viņas atšķirīgais viedoklis ir skaidrs tiem, kas pieņem lēmumus.

3.4. Abrīvošana no amata vai sankcijas par DAS uzdevumu veikšanu

38. panta 3. punktā arī noteikts, ka datu aizsardzības speciālistus *" Pārzinis vai apstrādātājs viņu neatlaiž vai viņam nepiemēro sankcijas par viņa uzdevumu veikšanu."*

Šī prasība arī nostiprina DAS neatkarību un palīdz nodrošināt to, ka tie darbojas neatkarīgi un saņem pietiekamu aizsardzību datu aizsardzības uzdevumu veikšanā.

Sodi ir aizliegti tikai saskaņā ar VDAR, ja tie tiek uzlikti, jo DAS veic savus DAS pienākumus. Piemēram, DAS var uzskatīt, ka konkrēta apstrāde var radīt lielu risku, un konsultē datu pārzini vai apstrādātāju par datu aizsardzības ietekmes novērtējumu, bet pārzinis vai apstrādātājs nepiekrīt DAS novērtējumam. Šādā situācijā DAS nevar noraidīt, lai sniegtu šo padomu.

³³- 5.panta 2.punkts

Sankcijas var būt dažādas, un tās var būt tiešas vai netiešas. Tās varētu būt, piemēram, paaugstināšanas aizkavēšanās vai neesamība; karjeras izaugsmes kavēšana; pabalsta atteikums, ko saņem citi darbinieki. Nav nepieciešams, lai šīs sankcijas tiktu faktiski veiktas, pat draudi ir pietiekami, ja tos izmanto, lai sodītu DAS ar viņa / viņas DAS saistīto darbību.

Normālu vadīšanas noteikumu gadījumā, un tā kā tas būtu gadījumā ar jebkuru citu darbinieku vai darbuņēmēju, saskaņā ar piemērojamo valsts līgumu vai darba un krimināltiesību normām, DAS joprojām varētu likumīgi noraidīt citu iemeslu dēļ, nevis savu uzdevumu kā DAS veikšanas dēļ (piemēram, zādības, fiziskas, psiholoģiskas vai seksuālas uzmākšanās gadījumā vai tamlīdzīgi brutāli pārkāpumi).

Šajā sakarā jāatzīmē, ka VDAR nenosaka, kā un kad DAS var atlaist vai aizstāt ar citu personu. Tomēr, jo stabilāks ir DAS līgums, un jo lielākas garantijas pret negodīgu atlaišanu, jo lielāka iespēja, ka viņi spēs darboties neatkarīgi. Tāpēc 29DG atzinīgi vērtē organizācijas centienus šajā sakarā.

3.5. Interesešu konflikts

38. panta 6. punkts ļauj DAS "pildīt citus uzdevumus un pienākumus". Tomēr tas prasa, lai organizācija nodrošinātu, ka "šādi uzdevumi un pienākumi neizraisa interesešu konfliktu".

Interesešu konflikta neesamība ir cieši saistīta ar prasību rīkoties neatkarīgi. Lai gan DAS ir atļauts veikt citus uzdevumus, tam var ļaut pildīt citus uzdevumus un pienākumus tikai tad, ja tie nerada interesešu konfliktus. Tas nozīmē to, ka DAS nevar ieņemt amatu organizācijā, kas viņam liek noteikt personas datu apstrādes mērķus un līdzekļus. Ņemot vērā katras organizācijas īpašo organizatorisko struktūru, tas jāapsver katrā gadījumā atsevišķi.³⁴

Atkarībā no organizācijas aktivitātēm, lieluma un struktūras tā var būt laba prakse pārziņiem vai apstrādātājiem:

- noteikt pozīcijas, kas nav saderīgas ar DAS uzdevumu
- šajā sakarā izstrādāt iekšējos noteikumus, lai izvairītos no interesešu konfliktiem
- iekļaut vispārīgāku interesešu konfliktu skaidrojumu
- paziņot, ka viņu DAS nav interesešu konflikta attiecībā DAS funkciju, lai veicinātu izpratni par šo prasību
- iekļaut drošības pasākumus organizācijas iekšējos noteikumos un nodrošināt, ka paziņojums par vakanci DAS amatam vai pakalpojuma līgumam ir pietiekami precīzs un detalizēts, lai izvairītos no interesešu konflikta. Šajā kontekstā ir arī jāpatur prātā, ka interesešu konflikti var būt dažādi, atkarībā no tā, vai DAS tiek pieņemts darbā no iekšienes vai ārēji.

³⁴-24. panta 1. punktā noteikts, ka, "Ņemot vērā apstrādes raksturu, apmēru, kontekstu un nolūkus, kā arī dažādas iespējamības un nopietnības pakāpes riskus attiecībā uz fizisku personu tiesībām un brīvībām, pārzinis īsteno atbilstošus tehniskus un organizatoriskus pasākumus, lai nodrošinātu un spētu uzskatāmi parādīt, ka apstrāde notiek saskaņā ar šo regulu. Ja nepieciešams, minētos pasākumus pārskata un atjaunina".

4 DAS uzdevumi

4.1. Novērošanas atbilstība VDAR

39. panta 1. punkta b) apakšpunkts uzdod DAS, cita starpā, pienākumu uzraudzīt atbilstību VDAR. 97. apsvērumā ir precizēts, ka DAS "būtu jāpalīdz pārzinim vai apstrādātājam uzraudzīt to, kā iekšēji tiek ievērota šī regula".

Saskaņā ar šiem pienākumiem, lai uzraudzītu atbilstību, DAS drīkst:

- vākt informāciju, lai identificētu apstrādes darbības,
- analizēt un pārbaudīt apstrādes darbību atbilstību, un
- informēt, konsultēt un sniegt ieteikumus datu pārzinim vai apstrādātājam.

Atbilstības uzraudzība nenozīmē, ka DAS ir tas, kurš personīgi atbildīgs par neatbilstības gadījumu. VDAR skaidri norāda, ka tas ir datu pārzinis, nevis DAS, kuram ir pienākums "īstenot atbilstīgus tehniskus un organizatoriskus pasākumus, lai nodrošinātu un spētu pierādīt, ka apstrāde notiek saskaņā ar šo regulu" (24. panta 1. punkts). Datu aizsardzības atbilstība ir datu pārziņa korporatīva atbildība, nevis DAS.

4.2. DAS loma datu aizsardzības ietekmes novērtēšanā

Saskaņā ar 35. panta 1. punktu datu pārzinis, nevis DAS, vajadzības gadījumā var veikt datu aizsardzības ietekmes novērtējumu (DAIN). Tomēr DAS var būt ļoti svarīga un noderīga loma, palīdzot datu pārzinim. Ievērojot integrēto datu aizsardzības principu, 35. panta 2. punktā ir īpaši noteikts, ka personas datu pārzinis "lūdz padomu" no DAS veicot DAIN. Savukārt 39. panta 1. punkta c) apakšpunkts uzdod DAS pienākumu "pēc pieprasījuma sniegt padomus un pārraudzīt tā īstenošanu".

29DG iesaka, ka personas datu pārzinim jālūdz DAS padoms šādos jautājumos, cita starpā³⁵:

- vai ir vai nav veikts DAIN
- kāda metodika jāievēro, veicot DAIN
- vai veikt iekšējo DAIN vai izmantot ārpalpojumus
- kādus drošības pasākumus(ieskaitot tehniskos un organizatoriskos pasākumus) piemērot, lai mazinātu datu subjektu tiesību un interešu riskus
- vai datu aizsardzības ietekmes novērtējums ir ticis pareizi veikts un vai tā secinājumi (vai turpināt apstrādi un kādi drošības pasākumi būtu jāpiemēro) ir saskaņā ar VDAR

Ja datu pārzinis nepiekrīt DAS sniegtajam ieteikumam, DAIN dokumentācijā būtu īpaši jāpamato, kāpēc ieteikumi nav ņemti vērā.³⁶

³⁵-39.panta 1.punkts min DAS uzdevumus un norāda, ka DAS ir "vismaz" šādi uzdevumi. Tādēļ nekas netraucē pārzinim noteikt citus uzdevumus DAS, ne tikai tos, kas precīzāk noteikti 39.panta 1.punktā, vai precizēt tos uzdevumus detalizētāk.

³⁶-24.panta 1.punkts nosaka, ka " Ņemot vērā apstrādes raksturu, apmēru, kontekstu un nolūkus, kā arī dažādas iespējamības un nopietnības pakāpes riskus attiecībā uz fizisku personu tiesībām un brīvībām, pārzinis īsteno atbilstošus tehniskus un organizatoriskus pasākumus, lai nodrošinātu un spētu uzskatāmi parādīt, ka apstrāde notiek saskaņā ar šo regulu. Ja nepieciešams, minētos pasākumus pārskata un atjaunina."

Vēl 29DG iesaka, ka datu pārzinis skaidri izklāsta, piemēram, DAS līgumā, un arī sniedz informāciju darbiniekiem, vadībai (un vajadzības gadījumā citām ieinteresētajām pusēm) par konkrētiem DAIS uzdevumiem un to darbības jomu, jo īpaši attiecībā uz DAIN veikšanu.

4.3. Uz risku orientēta pieeja

Saskaņā ar 39. panta 2. punktu DAS " *pienācīgi ņem vērā ar apstrādes darbībām saistīto risku, ņemot vērā apstrādes raksturu, apjomu, kontekstu un nolūku* ".

Šajā panta tiek atgādināts vispārējā un veselā saprāta princips, kas var būt nozīmīgs daudziem DAS ikdienas darba aspektiem. Būtībā tas prasa, lai DAS noteiktu savu darbību prioritāti un koncentrētu savus centienus uz jautājumiem, kuros ir lielāki datu aizsardzības riski. Tas nenozīmē, ka tiem nevajadzētu pārtraukt tādu datu apstrādes darbību atbilstības uzraudzību, kurām ir salīdzinoši mazāks riska līmenis, bet tas norāda, ka tiem galvenokārt jākoncentrējas uz augstāka riska zonām.

Šī selektīvā un pragmatiskā pieeja varētu palīdzēt DAS konsultēt datu pārzini par to, kāda metodoloģija jāizmanto, veicot DAIN, kuras jomas ir jāpakļauj iekšējam vai ārējam datu aizsardzības auditam, kuras iekšējās apmācības darbības personālam vai vadībai ir jānodrošina, kas ir atbildīgi par datu apstrādes darbībām, un kurām apstrādes darbībām veltīt vairāk laika un resursu.

4.4. DAS loma datu uzglabāšanā

Saskaņā ar 30. panta 1. un 2. punktu datu pārzinis vai apstrādātājs, nevis DAS " *reģistrē tā pakļautībā veiktās apstrādes darbības*" vai " *uztur visu pārziņa vārdā veikto apstrādes darbību kategoriju reģistru* ".

Praksē DAS bieži izveido krājumus un glabā apstrādes darbību reģistru, pamatojoties uz informāciju, ko viņiem sniedz dažādi to organizāciju departamenti, kas ir atbildīgi par personas datu apstrādi. Šī prakse ir noteikta daudzos spēkā esošos valstu tiesību aktos un saskaņā ar datu aizsardzības noteikumiem, kas piemērojami ES iestādēm un struktūrām.³⁷

39. panta 1. punktā ir noteikts DAS obligāto uzdevumu saraksts. Tāpēc nekas neliedz datu pārzinim vai apstrādātājam noteikt DAS uzdevumu saglabāt datu apstrādes darbību reģistru, par kuru atbildīgs ir datu pārzinis. Šāds reģistrs jāuzskata par vienu no instrumentiem, kas ļauj DAS pildīt savus pienākumus, lai uzraudzītu atbilstību, informējot un konsultējot datu pārzini vai apstrādātāju.

Jebkurā gadījumā reģistrs, kas jāuzglabā saskaņā ar 30. pantu, arī jāuzskata par instrumentu, kas ļauj datu pārzinim un uzraudzības iestādei pēc pieprasījuma iegūt pārskatu par visām personas datu apstrādes darbībām, ko veic organizācija. Tādējādi, tas ir priekšnoteikums atbilstībai un kā efektīvs pārskatatbildības pasākums.

³⁷- Regulas (EC) 45/2001 24.panta 1.punkta d apakšpunkts.